

Варыянт 1

I. Выпішыце займеннікі. Вызначце іх разрад.

1. Не хвалі сам сябе: няхай другія пахваляць цябе.
2. Не ўсё тое рыба, што ў вадзе плавае.
3. Не чапай нічога і не бойся нікога.
4. Нікому свайго розуму не ўставіш.
5. Нікому з неба само не спадзе.
6. Вер сваім вачам, а не таму, што людзі кажуць.

II. Пастаўце займеннік сябе ў патрэбным склоне.

1. Мама па прафесіі медык, але даўно ўжо не працуе, прысвяціла ... тату і мне.
2. Натрудзіць дзяцел сваю дзюбу, збудуе ... хату.
3. Усім сябрам ты не дагодзіш, а толькі сам ... нашкодзіш.
4. Людзі прыходзяць на зямлю, каб пакінуць добрую памяць аб ... .
5. Што ні кажы, а жыццё, ужо само па ..., ёсць радасць, вялікае шчасце, бясцэнны дар.
6. Спачатку любіла Галя адна, баючыся сама ... прызнацца ў гэтым.
7. I раптам убачыш ... на лужку. Лужок гэты невялікі, але роўны, як стол.

III. Спішыце, пастаўце займеннікі, што ў дужках, у патрэбнай склонавай форме. Вызначце разрад займеннікаў, іх склон.

1. Каб слава дружыла з (ты) праз гады, ты з працай зрадніся, мой сын, назаўжды.
2. Са (я) гаворыць, як быццам жывая, сагрэтая сонцам зямля маладая.
3. (Я) мой край на мужнасць выхаваў і гордасць даў душы маёй.
4. Радзіма, у сэрцы мы носім адданасць (ты) і любоў.
5. Духоўнае багацце не купіш ні за якія грошы, (яно) можна здабыць толькі творчай працай, напружаннем (увесь) волі.

IV. Складзіце сказы, ужываючы ў розных склонавых формах наступныя займеннікі. Хтосьці, штосьці, нехта, нешта, хто-небудзь, што-небудзь, чый-небудзь, некаторы.

Варыянт 2

I. Выпішыце займеннікі. Вызначце іх разрад.

1. Не ўсё тое збываецца, на што чалавек спадзяваецца.
2. Няма большай кары, чым кара свайго сумлення.
3. Адзін за ўсіх і ўсе за аднаго.
4. Які дуб, такі і тын, які бацька, такі і сын.
5. Як мы да людзей, так і людзі да нас.
6. Ніхто не зробіць горш табе, чым ты сам сабе.

II. Пастаўце займеннік сябе ў патрэбным склоне.

1. Антось глядзеў і пацяшаўся і ціха сам... смяўся.
2. Пчолка ўсю ... аддае вялікаму зямному жыццю.
3. Як у ... нічога не мае, то на ... найбольш чапляе.
4. Вышэй ... не падскочыш.
5. Цяжэй за ўсё ... перамагчы, стаць над ... бязлітасным суддзёй.
6. Зіна не знайшла ў ... ніякай радасці ці нават задаволенасці.
7. Дзяўчына, не памятаючы ..., кінулася з хаты на двор.

III. Спішыце, пастаўце займеннікі, што ў дужках, у патрэбнай склонавай форме. Вызначце разрад займеннікаў, іх склон.

1. Прырода, вясна і маладосць напоўнілі (яны) жыццярадаснасцю.
2. Ганаруся я (той), што навек заўладалі вы сэрцам маім.
3. Першых звяроў прыручыла жанчына, можа, як-небудзь прыручыць і (вы).
4. Гора маё чубатае: ніхто (я) не сватае.
5. I вось Зіна дачакалася (той), (хто) чакала-жадала, пра (хто) марыла.

IV. Складзіце сказы, ужываючы ў розных склонавых формах наступныя займеннікі. Хтосьці, штосьці, нехта, нешта, хто-небудзь, што-небудзь, чый-небудзь, некаторы.

V. Спішыце верш. Падкрэсліце займеннікі, укажыце іх разрады.

ВЯРТАННЕ Ў ПАЧАТАК СВАЙГО РОДУ

Ёсць у кожнага свой незабыўны, абжыты куток,
Дзе ніколі не страшаць ніякія спёкі і сцюжы,
Дзе з калодзежа возьмеш гаючай вадзіцы глыток
І адчуеш сябе маладым, і шчаслівым, і дужым.
Кожны помніць бярозу, рабіну ці клён пад акном,
Што садзіў яшчэ бацька ў гады маладыя,
Каб сыны пазнавалі здалёку бацькоўскі свой дом,
Каб канчаліся дома вандроўкі даўгія.
Ёсць у кожнага ганак, там стужкі зляжалых дарог
Улягліся пад каменем, што некалі трушчыў зярняты.
І калі ты аслаб, і калі ты стаміўся, знямог,
Ты вяртайся на гэты парог,
Тут для рук сваіх знойдзеш спачын і занятак.

V. Спішыце верш. Падкрэсліце займеннікі, укажыце іх разрады.

ВЯРТАННЕ Ў ПАЧАТАК СВАЙГО РОДУ

Ёсць у кожнага свой незабыўны, абжыты куток,
Дзе ніколі не страшаць ніякія спёкі і сцюжы,
Дзе з калодзежа возьмеш гаючай вадзіцы глыток
І адчуеш сябе маладым, і шчаслівым, і дужым.
Кожны помніць бярозу, рабіну ці клён пад акном,
Што садзіў яшчэ бацька ў гады маладыя,
Каб сыны пазнавалі здалёку бацькоўскі свой дом,
Каб канчаліся дома вандроўкі даўгія.
Ёсць у кожнага ганак, там стужкі зляжалых дарог
Улягліся пад каменем, што некалі трушчыў зярняты.
І калі ты аслаб, і калі ты стаміўся, знямог,
Ты вяртайся на гэты парог,
Тут для рук сваіх знойдзеш спачын і занятак.